

**ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
В.І. ВЕРНАДСЬКОГО**

**Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра психології, філософії та суспільних наук**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового
гуманітарного інституту

Сергій ГУБАРЄВ

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СОЦІАЛЬНА РОБОТА В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ**

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

галузь знань 23 Соціальна робота

спеціальність 231 Соціальна робота

освітньо-професійна програма Соціальна робота

форма(и) навчання денна та заочна

КИЇВ 2025

РОЗРОБНИК силабусу: кандидат психологічних наук, викладач кафедри психології,
філософії та суспільних наук

Катерина БІЛОУСОВА

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології, філософії та суспільних наук

Світлана КОПИЛОВА

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри психології, філософії та суспільних наук

Протокол № 1 від 25.08.2025 року

Завідувач кафедри

Олена ВЛАСЕНКО

Гарант освітньо-професійної програми Соціальна робота

(кандидат педагогічних наук, доцент)

Світлана КОПИЛОВА

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
1. Назва навчальної дисципліни, код в ОПП	Соціальна робота в умовах надзвичайних ситуацій, ОК 2.31 в ОПП
2. Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова дисципліна циклу професійної підготовки
3. Рік навчання, семестр/якому викладається дисципліна	4-й рік навчання, 8 семестр
4. Обсяг навчальної дисципліни (кількість кредитів, загальна кількість годин (аудиторних за видами занять, самостійної роботи здобувача вищої освіти)	4 кредити ЄКТС (120 год.), з них: 34 год. аудиторного навантаження (14 годин лекційних, 10 години семінарських, 10 годин практичних занять) та 76 годин самостійної роботи.
5. Вид підсумкового (семестрового) контролю	залік
6. Інформація про консультації	Поточна комунікація з викладачем здійснюється через Classroom, корпоративну пошту, а також за запитом здобувача вищої освіти в онлайн-форматі у месенджерах Telegram і Viber
7. Мова викладання	українська
8. Прізвище, ім'я, по батькові викладача (науковий ступінь, вчене звання, посада)	Білоусова Катерина Валеріївна Копилова Світлана Вікторівна (доцент, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології, філософії та суспільних наук)
9. Контактна інформація викладача	kopilova.svitlana@tnu.edu.ua
10. Посилання на силабус на вебсайті Університету	
2. Опис навчальної дисципліни	
Анотація дисципліни	Характерною проблемою сьогодення є переживання багатьох кризових явищ як в Україні, так і в усьому світі, що позначаються на всіх без винятку сферах життєдіяльності людини. Події, які виходять за рамки звичного засобу життя людини, що характеризуються загрозою фізичній, психічній цілісності, руйнують соціальну структуру та порядок, є надзвичайними ситуаціями. Аварії, катастрофи, стихійні лиха, збройні конфлікти, вимушене

	переселення з місця постійного проживання тощо призводять до стресів, потрясінь у житті багатьох людей та можуть негативно впливати на різні рівні функціонування людини. Особливу роль в надзвичайних ситуаціях відіграє соціальна робота, яка ґрунтується на принципах соціальної справедливості, прав людини, колективної відповідальності і поваги. Основний акцент при вивченні дисципліни зроблено на формуванні пізнавальної активності, засвоєнні студентами основних умінь та навичок роботи зі специфічними категоріями клієнтів, - тими, хто перебуває в умовах надзвичайних ситуацій, а також розширенні вже набутих знань теоретичного характеру
Мета, завдання та цілі вивчення дисципліни	Метою вивчення дисципліни «Соціальна робота в умовах надзвичайних ситуацій» є ознайомлення з теоретико-методологічними засадами сутності, природи та особливостей соціальної роботи в умовах надзвичайних ситуацій. Основними завданнями вивчення дисципліни «Соціальна робота в умовах надзвичайних ситуацій» є: сприяння набуття теоретико-методологічних знань та здатності застосовувати їх в практичній діяльності, зокрема, в системі психосоціальної підтримки й посилення адаптивних можливостей людини, що постраждала внаслідок надзвичайної ситуації
Пререквізити	Технології соціальної роботи, Тренінг формування стресостійкості, Соціальна робота з різними категоріями клієнтів Соціальна реабілітація Психодіагностика в соціальній роботі
Постреквізити	-
Формат проведення дисципліни	Лекції, семінари, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальне творче завдання

	Під час лекції використовуються: проблемна лекція, технологія розвитку критичного мислення (трифазова модель виклик-осмислення-міркування), використання моделі антропоцентричної системи для демонстрації закономірностей еволюційного руху наукової психологічної думки. Семінари передбачають дискусії за результатами обговорення відеосюжету (заняття 1), доповідей здобувачів освіти чи виконання ними практичних завдань у тому числі роботи з кейсами (всі семінари), а також нормативно-правових актів (семінар 4) Практичні заняття передбачають виконання вправ, розробку карт послуг, роботу з кейсами, а також містять елементи дослідження (заняття 1), рольової гри (заняття 4). Самостійна робота передбачає складання опорних схем лекцій, складання словника понять, виконання творчих завдань. Також передбачена можливість неформальної освіти Віртуальне навчальне середовище, яке використовуватиметься у разі роботи в асинхронному режимі – Google Classroom. У онлайн режимі лекції / семінарські заняття можуть бути проведені за допомогою програм електронної комунікації Google Meet. Поточна комунікація з викладачем здійснюється через корпоративну пошту, в окремих випадках – в месенджері Telegram
--	--

3.Переліккомпетентностей,якихнабуваютьздобувачівіщоїосвітипри вивченні навчальної дисципліни

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов

Загальнікомпетентності,

ЗК-3.Здатністьдоабстрактногомислення,аналізутасинтезунаоснові логічних аргументів та перевірених фактів.

ЗК-4.Здатністьзастосовуватизнанняупрактичнихситуаціях.

ЗК-11.Здатністьвиявляти,ставититавирішуватипроблеми,приймати обґрунтовані рішення.

ЗК-12.Здатністьналаджуватисоціальнувзаємодію,працюватиукоманді, попереджати та розв'язувати конфлікти, володіти навичками медіації.

ЗК-13.Здатністьмотивуватилюдейтарухатисядоспільної мети.

Фаховікомпетентності

ФК-9. Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів.

ФК-11. Здатність до надання допомоги та **підтримки** клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей.

ФК-15. Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп і громад.

ФК-16. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи.

ФК-20. Здатність до сприяння підвищенню добробуту і соціального захисту осіб, здійснення соціальної допомоги та надання підтримки тим, хто перебуває у складних життєвих обставинах

4.Програмнірезультатинавчаннявідповіднодоосвітньо-професійної програми.

РН3. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.

РН12. Визначити зміст співпраці з організаціями-партнерами з соціальної роботи для виконання завдань професійної діяльності.

РН13. Використовувати методи соціальної діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей і ресурсів клієнтів

РН17. Встановлювати та підтримувати взаємини з клієнтами на підґрунті взаємної довіри та відповідно до етичних принципів і стандартів соціальної роботи, надавати їм психологічну підтримку й насажувати клієнтів.

РН19. Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин

5. Тематика та зміст навчальної дисципліни.

Номер та назва розділу, теми, перелік основних питань	Вид навч. заняття	Форми і методи контролю знань	К-ть год.
Розділ 1. Теоретичні аспекти соціальної роботи в умовах надзвичайних ситуацій.			
Тема 1. Основні поняття, категорії соціальної роботи в умовах надзвичайних ситуацій. Визначення надзвичайної ситуації. Класифікація надзвичайних ситуацій. Система соціальної роботи в умовах надзвичайних ситуацій: суб'єкти та об'єкти, мета, завдання та функції соціальної роботи в умовах надзвичайних ситуацій.	Лекція	Опорна схема	2
	Семінар	Обговорення повідомлень	2
Тема 2. Психогенні реакції та розлади, що виникають в умовах надзвичайних ситуацій Поняття психічного здоров'я. Критерії психічного здоров'я. Вплив надзвичайних ситуацій на людину, сім'ю, громаду. Наслідки надзвичайних ситуацій. Особливості поведінки людей в умовах надзвичайних ситуацій. Визначення психогенних реакцій та розладів. Загальна характеристика та класифікація психогенії. Психогенні невротичні стани. Особливості дослідження психогенії в умовах надзвичайних ситуацій. Психоемоційні особливості реагування на надзвичайні ситуації різних вікових груп. Підходи у роботі з психогенними реакціями, що виникають в умовах надзвичайних ситуацій.	Лекція	Опорна схема	2
	Семінар	Презентація (повідомлення)	2
	Практичне заняття	Звіт	2
Тема 3. Основні стратегії соціальної роботи в умовах надзвичайних ситуацій. Міжнародний досвід соціальної роботи в умовах	Гостьова лекція Лекція	Опорна схема Презентація	2

надзвичайних ситуацій. Моделі роботи соціальних працівників в умовах надзвичайних ситуацій. Піраміда інтервенцій в умовах надзвичайних ситуацій. Інтервенції спрямовані на надання базових послуг та відновлення безпеки, на рівні сім'ї та громади. Базові психологічні консультації у роботі з клієнтами, що постраждали внаслідок надзвичайної ситуації. Надання першої психологічної допомоги у надзвичайних ситуаціях. Психоедукація як психосоціальна підтримка клієнтів, що постраждали в наслідок надзвичайної ситуації. Послуги з психічного здоров'я, що надаються соціальними працівниками	Семінар	(повідомлення)	2
Тема 4. Організація соціальної роботи в умовах надзвичайних ситуацій Нормативно-правова база соціальної роботи в умовах надзвичайних ситуацій. Структура та напрямки діяльності соціальних служб. Організація роботи команди соціальних працівників в умовах надзвичайних ситуацій. Моделі роботи соціальних працівників в умовах надзвичайних ситуацій. Центри соціально-психологічної допомоги. Перенаправлення клієнтів, його основні етапи. Перенаправлення клієнтів: етичні аспекти. Етика соціальної роботи: визначення принципів. Особливості співпраці з різними урядовими та неурядовими організаціями у процесі надання соціальної допомоги населенню, що постраждало внаслідок надзвичайної ситуації.	Лекція	Опорна схема	2
	Семінар	Презентація (повідомлення)	2
	Практичне заняття	Звіт	2
Змістовий модуль 2. Підходи, методи, методика соціальної роботи в умовах надзвичайних ситуацій.			
Тема 5. Основні підходи до психосоціальної підтримки клієнтів, що постраждали внаслідок надзвичайної ситуації. Поняття психосоціальної підтримки в умовах надзвичайних ситуацій. Основні підходи соціальної роботи в умовах надзвичайних ситуацій. Принципи психосоціальної підтримки у роботі з клієнтами, що постраждали внаслідок надзвичайної ситуації. Техніки психосоціальної роботи у рамках різних підходів (біхевіористичний, психодинамічний, екзистенційний, гуманістичний).	Лекція	Питання до самоперевірки	4
	Практичне заняття	Звіт	2
	Майстер-клас		

Підхід резилієнс. Поняття «резилієнс». Історія розвитку концепції резилієнс. Зв'язок поняття «резилієнс» з поняттям «благополуччя». Рівні резилієнса (персональний (індивідуальний), сім'ї, громади) та підходи щодо його вимірювання. Дослідження резилієнса на персональному та груповому рівнях в умовах надзвичайних ситуацій. Вплив резилієнса на розвиток психічних захворювань.			
Тема 6. Особливості психосоціальної допомоги різним верствам населення в умовах надзвичайних ситуацій Особливості надання психосоціальної допомоги дітям дошкільного віку в умовах надзвичайної ситуації. Особливості надання психосоціальної допомоги дітям шкільного віку в умовах надзвичайної ситуації. Особливості надання психосоціальної допомоги підліткам в умовах надзвичайної ситуації. Особливості надання психосоціальної допомоги особам зрілого віку в умовах надзвичайної ситуації.	Лекція Практичне заняття Семінар	Питання до самоперевірки Робота з кейсами Постановка проблем	2 2 2

6. Організація самостійної роботи студентів

Метою самостійної роботи студентів є формування пізнавальної активності, засвоєння ними основних умінь та навичок роботи з навчальними матеріалами, поглиблення та розширення вже набутих знань.

Процес самостійної роботи спрямований на самостійну організацію своєї навчальної діяльності, у тому числі передбачає: роботу з літературними джерелами, довідковою літературою, складання опорних схем лекцій, виконання творчих завдань, підготовку виступів на семінарське заняття, неформальну освіту, підготовку до практичних занять і заходів контролю тощо.

№ теми	Зміст завдання самостійної роботи	Форма звітності
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	Опорна схема
2	Підготовка до семінарських і практичних занять	Доповідь + презентація
3.	Самостійна робота 1. Виконання індивідуального творчого завдання : розробка інформаційного буклету	Буклет

4.	Самостійна робота 2. Ведення термінологічного словника	Словник
5	Самостійна робота 3. Неформальна освіта	Сертифікат

Науково-дослідне завдання: неформальна освіта. Проходження онлайн-курсу за вибором (8 балів).

Курси, які пропонуються на платформі <https://prometheus.org.ua> (один навчальний рік)

- 1) Базова психологічна допомога в умовах війни
- 2) Управління кризовим реагуванням та інтеграція внутрішньо переміщених осіб у територіальних громадах в умовах воєнного стану
- 3) Якісна та цілісна навчання. Соціально-емоційне навчання та психосоціальна підтримка.
- 4) Небагато: базові емоційні потреби та соціальна взаємодія
- 5) Гості в сусідів: як згуртувати громаду для соціальних змін

Обсяг кожного курсу – 30 годин. За результатами проходження курсу отримується сертифікат, який необхідно прикріпити в Гугл-клас

Розподіл балів за видами діяльності:

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль I		Модуль II		Форма контролю
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	
Повідомлення на семінар	3	4	12	3	9	Екзамен
Звіт з практичної роботи	3	2	6	2	6	
Опрацювання лекційного матеріалу з тем	3	3	9			
Ведення словника	5	1	5			
Виконання творчого завдання	5			1	5	
Неформальна освіта				1	8	
Разом			32		28	40
Розрахунок балу за курс: $32 + 28 + 40 = 100$						

Критерії оцінювання для кожного виду робіт

Оцінювання результатів *поточної роботи* (завдань, що виконуються на семінарських заняттях, результати самостійної роботи здобувачів) проводити за критеріями (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

Критерії оцінювання тестів: 1 питання – 0,4 бала (для заочної форми навчання)

Критерії оцінювання завдань репродуктивного характеру :

Критерій	100%	80%	60%	40%	0%
Факт виконання завдання: вчасність, повнота (змістовність, ґрунтовність),	Повністю і вчасно	Повністю/вчасно	Повністю/невчасно	Частково / невчасно	Не ко
Відповідність	Без	Несуттєві недолі	Суттєві помилки	Суттєві	

вимогам: різноманітність джерел,здатність оперувати фактами і відомостями, аналізувати, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, робити узагальнення, формулювати висновки	зауважень			помилки	
--	-----------	--	--	---------	--

Завдання творчого характеру

Критерій	100%	80%	60%	40%	0%
Факт виконання завдання: вчасність, повнота,	Повністю і вчасно	Повністю/вчасно	Повністю/невчасно	Частково/невчасно	Невиконано
Обґрунтованість відповіді: аргументованість суджень, переконливість доказів, доповіді не обмежені матеріалами підручника, продемонстровано зв'язок теорії практикою;конкретність висновків;	Не викликає сумніву	Наявна	Фрагментарна	Сумнівна	Відсутня
Творчий підхід і індивідуальний стиль: нестандартний підхід у подачі матеріалу, специфічність способу виконання завдання; участь у дискусіях та доповненні відповідей інших	Чітко простежується	Простежується	Скоріше простежується	Майже простежується	відсутній

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності здобувача вищої освіти при оцінюванні результатів *підсумкового (семестрового) контролю*, є такі:

- виконання всіх *видів навчальної роботи*, що передбачені програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер *знань* навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих нормативних джерелах, вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- *характер відповідей* на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);

- вміння *застосовувати* теоретичні положення під час розв'язання практичних задач;
- вміння аналізувати *достовірність* одержаних результатів

7. Технічна та програмна забезпечення (обладнання).

Кожному здобувачу потрібно доєднатися до навчального середовища Google Classroom, оскільки там розміщуються навчальні матеріали, проводиться оцінювання виконання самостійних робіт, є можливість для листування з викладачем.

Вивчення курсу передбачає приєднання кожного здобувача вищої освіти до програми Google Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку здобувач має самостійно потурбуватися про якість доступу до Інтернету. Для роботи в онлайн-форматі потрібні ноутбук / персональний комп'ютер / мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для:

- комунікації та опитувань,
- виконання завдань самостійної роботи,
- виконання індивідуальних завдань,
- проходження тестування (поточний, підсумковий контроль) тощо.

Навчально-методичне забезпечення навчальної дисципліни містить:

- 1) силабус навчальної дисципліни
- 2) базові навчальні посібники з дисципліни
- 3) конспект лекцій на електронних носіях (мультимедійні презентації до окремих тем лекцій)
- 4) методичні вказівки до семінарських занять та виконання завдань з модулю самостійної роботи
- 5) Питання до проміжного контролю (тести до тем дисципліни/змістових модулів, питання до контрольної роботи)
- 6) перелік питань до підсумкової форми контролю (екзамен)

8. Політика дисципліни.

Відвідування лекційних занять є обов'язковим. Лекції дають можливість усунути обмеження, які виникають при самостійній роботі з підручником. Завдяки лекції тезаурус дисципліни адаптується до рівня сприйняття студентами, є можливість обговорення дискусійних питань і досягнення розуміння змісту, а не просте його відтворення. Якщо студент відсутній на лекції, він завжди може опрацювати її зміст за конспектом або презентацією, але у цьому випадку існує велика ймовірність того, що цілісне розуміння теми може бути не досягнуте.

Тематика лекцій висвітила у силабусі дисципліни. Питання, які ставить лектор присутнім, призначені для того, щоб привернути увагу до важливих моментів або для стимулювання роздумів над темою заняття. Це не спосіб перевірки знань студентів.

Працюючи на лекції, студенту не обов'язково конспектувати основні положення. Це він робитиме під час виконання завдань самостійної роботи – складаючи опорний конспект на основі опрацювання тексту лекції. Під час самої лекції варто зосередити увагу на змісті навчального матеріалу та його структурі. Під час лекції вітається постановка студентами питань лектору. Кожне сформульоване питання – ознака осмислення матеріалу, що викладається. Тому найбільш цікаві питання лектору – це додаткові бали студенту.

Головне завдання семінарських занять – навчитись логічно мислити і висловлювати власні думки. Відвідування семінарських занять є обов'язковим. При підготовці до семінарського заняття студент готує доповідь на одну із тем, запропонованих у плані семінарського заняття, а також готується до виконання практикоорієнтованих завдань.

Доповідь, яка готується кожним студентом до теми семінарського заняття, обов'язково ґрунтується на опрацюванні кількох джерел інформації (неменше 3!!!), застосуванні методів аналітичного дослідження

(обов'язковість аналізу викладених положень та висновків) дотримання вимог академічної доброчесності (обов'язковість вказівки авторів, положення яких аналізуються у доповіді, а також наявність списку використаних джерел). Джерела інформації обов'язково мають бути такими, що заслуговують на довіру. Це можуть бути монографії, підручники, навчальні посібники, статті періодичного друку тощо. Обов'язковим є дотримання вимог академічної доброчесності.

Всі учасники семінарського заняття – не пасивні слухачі, а активні критики. Важливо навчитись грамотно ставити питання, якщо доповідачем представлено якісь незрозумілі положення або якщо тема доповіді залишилась нерозкритою. Не менш важливо вміти висловити власну позицію з питання, що обговорюється. Рівень активності на занятті – це додаткові бали студенту.

Практичні заняття передбачають виконання вправ, важливих для набуття практичних умінь. Значна частина завдань виконуються у групі. Важливо бути активним і ініціативним, не соромитись, що щось буде зроблене неправильно. Будь-який досвід є корисним!

9. Система оцінювання та вимоги.

Здобувач допускається до складання екзамену з дисципліни, якщо ним повністю виконані всі види робіт, передбачені програмою навчальної дисципліни. У разі, коли протягом навчального семестру до початку підсумкового (семестрового) контролю, визначеного навчальним планом, здобувач набрав менше балів, ніж зазначено у програмі навчальної дисципліни (менше 36 балів), науково-педагогічний працівник на останньому аудиторному занятті з навчальної дисципліни документально оформлює недопуск здобувача до складання підсумкового (семестрового) контролю.

У разі незгоди, здобувач має право оскаржити недопуск у порядку визначеному Положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю заліку чи екзамену Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського.

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності здобувача вищої освіти при оцінюванні результатів поточного та підсумкового (семестрового) контролів, є такі:

- виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих нормативних джерелах, вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач;

- вміня аналізувати достовірність одержаних результатів

Засвоєння матеріалу оцінюється за 100-бальною шкалою, шкалою ЄКТС та національною шкалою

Вимоги до знань та умінь студентів	Максимальна кількість балів, оцінка за шкалою ECTS
Повно й ґрунтовно володіє знаннями, фактичною інформацією та поняттєвим апаратом, в логічній послідовності передає знання з відповідним аналізом й узагальненням вивченого. Простежувався зв'язок теоретичного матеріалу з практикою.	A: 90–100 б.
Свідомо володіє знаннями, фактичною інформацією та поняттєвим апаратом, в логічній послідовності передає знання з відповідним аналізом й узагальненням вивченого.	B: 80–89 б.
Свідомо володіє знаннями, фактичною інформацією та поняттєвим апаратом. Проте відсутня логічна послідовність у викладі матеріалу, відсутні певні висновки щодо викладеної інформації.	C: 75–79 б.
Знання модулів передаються зазубреними з підручників (з конспекту) фразами. Відсутня логічна послідовність у викладі навчального матеріалу, відсутні певні висновки щодо викладеної інформації.	D: 66–74 б.
Знання модуля передаються тільки за допомогою певних питань з боку викладача.	E: 60–65 б.

Співвідношення оцінок за різними шкалами

Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за національною шкалою	Значення оцінки
A	90-100	відмінно	Відмінно-відмінний рівень знань (умінь) В межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	80-89	добре	Дуже добре -рівень знань достатньо високий (умінь) В межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-79	добре	Добре-в цілому добрий рівень знань (умінь) З незначною кількістю помилок
D	69-74	задовільно	Задовільно - посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68	задовільно	Достатньо мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	30-59	незадовільно	Незадовільно-потрібно додатково працювати для отримання позитивної оцінки

F	1-29	незадовільно	Незадовільно-необхідна серйозна подальша робота вивчення курсу 3 повторним
---	------	--------------	--

Критерії оцінювання завдань (поточне): повнота і правильність, своєчасність, відсутність помилок

Повідомлення на семінар: 3 бали

- розкриття питання (1)
- різноманітність джерел та методи опрацювання (1)
- своєчасність виконання (1)

Звіт з практичної роботи: 3 бали

- обсяг виконаних вправ (1)
- правильність та індивідуальний стиль виконання (1)
- своєчасність виконання (1)

Опрацювання лекційного матеріалу: 3 бали

- відповідність змісту лекцій (1)
- правильність відображення зв'язків (1)
- своєчасність виконання (1)

Складання словника: 3 бали

- правильність повноти визначення (1)
- коректність різноманітності підібраних джерел (1)
- своєчасність виконання (1)

Розробка буклета: 3 бали

- зміст (1)
- нестандартність підходу до оформлення, творчий стиль (1)
- своєчасність виконання (1)

Види контролю:

Вхідний контроль знань здійснюють на перших навчальних заняттях з метою виявлення рівня базових знань, умінь та навичок здобувачів освіти із навчальної дисципліни.

Поточний контроль відбувається впродовж вивчення дисципліни на семінарських і практичних заняттях у формі представлення та обговорення доповідей, виконання вправ, а також виконання завдань самостійної роботи. Поточний контроль проводиться в усній і письмовій формі. Якщо студент не виступив на занятті з доповіддю (усний контроль), то він надсилає цю доповідь у письмовому вигляді у Google Classroom (письмовий контроль). Контроль самостійної роботи відбувається шляхом перевірки опорного конспекту та виконаних завдань.

Використовується і метод самоконтролю, засобом якого є питання для самоперевірки (подані до лекційного матеріалу)

Підсумковий контроль передбачає складання екзамену (здобувачами освіти, які накопичили достатню кількість балів - 36). Питання для підготовки наведено у Додатку до силабусу.

Усі форми контролю забезпечують можливість оцінки діяльності здобувача вищої освіти за 100-бальною шкалою

10.Рекомендовані джерела інформації

Назва теми	Рекомендовані джерела інформації до теми (основна література; допоміжна література; інформаційні ресурси в мережі Інтернет)
Тема 1. Основні поняття, категорії соціальної роботи в умовах надзвичайних ситуацій	Основна література: Групові ресурси подолання наслідків негативних соціальних явищ :практичний посібник / [Л. Г. Чорна, П. П. Горностай, В. І. Вус, О. Л. Коробанова, О. Т. Плетка] ; за наук. ред. Л. Г. Чорної ; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. – Кропивницький :Імекс-ЛТД, 2021. – 98 с. Психологія надзвичайних ситуацій : навчально-методичні матеріали до практичних занять / укладач: Г. Є. Улунова. Суми : Сумський державний університет, 2019.42 с. Килівник А.М. Методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни «Соціальна робота з постраждалими від катастроф і надзвичайних ситуацій» (для студентів з галузі знань 23 Соціальна робота спеціальності 231 Соціальна робота). Вінниця, 2019. 34 с. Допоміжна література: Сірко Р.І., Слободяник В.І. Психолінгвістичні особливості деяких понять екстремальної психології. Юридична психологія. 2022. № 1 (30). С.48-53 Психосоціальна підтримка в умовах надзвичайних ситуацій: підхід резилієнс: посібник з проведення тренінгу / [Н. Гусак, В. Чернобровкіна, В. Чернобровкін, А. Максименко, С. Богданов, О.Бойко; за заг. ред. Н.Гусак]; Нац.ун-т «Києво-Могилянська академія». Київ : НаУКМА, 2017.174 с. Інформ.ресурси: https://youtu.be/tx_OKRisBrc?si=lpvbBol-qYbYF6iQ
Тема 2. Психогенні реакції та розлади, що виникають в умовах надзвичайних ситуацій	Основна література: Психологія надзвичайних ситуацій : навчально-методичні матеріали до практичних занять / укладач: Г. Є. Улунова. Суми : Сумський державний університет, 2019.42 с. Килівник А.М. Методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни «Соціальна робота з постраждалими від катастроф і надзвичайних ситуацій» (для студентів з галузі знань 23 Соціальна робота спеціальності 231 Соціальна робота). Вінниця, 2019. 34 с. Допоміжна література: Психосоціальна підтримка в умовах надзвичайних ситуацій: підхід резилієнс: посібник з проведення тренінгу / [Н. Гусак, В. Чернобровкіна, В. Чернобровкін, А. Максименко, С. Богданов, О.Бойко; за заг. ред. Н.Гусак]; Нац.ун-т «Києво-Могилянська академія». Київ : НаУКМА, 2017.174 с. Інформ.ресурси: http://psytests.org/test.html (Психологічні тести онлайн) http://psylab.info (Енциклопедія психодіагностики)

Тема 3. Основні стратегії соціальної роботи в умовах надзвичайних ситуацій	Основна література Соціальний захист постраждалих від збройних конфліктів: конспект лекцій навчальної дисципліни. [Електронний ресурс]: навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра за спеціальністю 231 «Соціальна робота»/ КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Т.П. Руденко, Електронні текстові дані (1 файл: 94 Кбайт). Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 34 с. Психосоціальна підтримка в умовах надзвичайних ситуацій: підхід резилієнс: посібник з проведення тренінгу / [Н. Гусак, В. Чернобровкіна, В. Чернобровкін, А. Максименко, С. Богданов, О. Бойко; за заг. ред. Н. Гусак]; Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія». Київ : НаУКМА, 2017. 174 с. Килівник А.М. Методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни «Соціальна робота з постраждалими від катастроф і надзвичайних ситуацій» (для студентів з галузі знань 23 Соціальна робота спеціальності 231 Соціальна робота). Вінниця, 2019. 34 с. Соціально-психологічні технології відновлення особистості після травматичних подій : практичний посібник / [Т. М. Титаренко, М. С. Дворник, В. О. Климчук та ін.] ; за наук. ред. Т. М. Титаренко / Кулик Допоміжна література: Психологія надзвичайних ситуацій : навчально-методичні матеріали до практичних занять / укладач: Г. Є. Улунова. Суми : Сумський державний університет, 2019. 42 с.
Тема 4. Організація соціальної роботи в умовах надзвичайних ситуацій	Основна література: Проблемна взаємодія в групах: феноменологія, чинники, профілактика : монографія [Л. Г. Чорна, П. П. Горностай, О. В. Яремчук, В. І. Вус, О. Л. Коробанова, О. Т. Плетка] / за наук. ред. Л. Г. Чорної; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. Кропивницький : ІМЕКС-ЛТД, 2021. – 112 с. Соціальний захист постраждалих від збройних конфліктів: конспект лекцій навчальної дисципліни. [Електронний ресурс]: навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра за спеціальністю 231 «Соціальна робота»/ КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Т.П. Руденко, Електронні текстові дані (1 файл: 94 Кбайт). Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 34 с. Психосоціальна підтримка в умовах надзвичайних ситуацій: підхід резилієнс: посібник з проведення тренінгу / [Н. Гусак, В. Чернобровкіна, В. Чернобровкін, А. Максименко, С. Богданов, О. Бойко; за заг. ред. Н. Гусак]; Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія». Київ : НаУКМА, 2017. 174 с. Килівник А.М. Методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни «Соціальна робота з постраждалими від катастроф і надзвичайних ситуацій» (для студентів з галузі знань 23 Соціальна робота спеціальності 231 Соціальна робота). Вінниця, 2019. 34 с. Допоміжна література: Психологія надзвичайних ситуацій : навчально-методичні матеріали до практичних занять / укладач: Г. Є. Улунова. Суми : Сумський державний університет, 2019. 42 с. Інформ. ресурси:

Тема 5. Основні підходи до соціальної підтримки клієнтів, що постраждали внаслідок надзвичайної ситуації.	Основна література: Групові ресурси подолання наслідків негативних соціальних явищ :практичний посібник / [Л. Г. Чорна, П. П. Горностай, В. І. Вус, О. Л. Коробанова, О. Т. Плетка] ; за наук. ред. Л. Г. Чорної ; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. – Кропивницький :Імекс-ЛТД, 2021. – 98 с. Соціально-психологічні технології відновлення особистості після травматичних подій :практичний посібник / [Т. М. Титаренко, М. С. Дворник, В. О. Климчук та ін.] ; за наук. ред. Т. М. Титаренко / Кулик Психосоціальна підтримка в умовах надзвичайних ситуацій: підхід резилієнс: посібник з проведення тренінгу / [Н. Гусак, В. Чернобровкіна, В. Чернобровкін, А. Максименко, С. Богданов, О.Бойко;за заг.ред.Н.Гусак];Нац.ун-т «Києво-Могилянська академія».Київ : НаУКМА, 2017.174 с. Килівник А.М. Методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни «Соціальна робота з постраждалими від катастроф і надзвичайних ситуацій» (для студентів з галузі знань 23 Соціальна робота спеціальності 231 Соціальна робота).Вінниця, 2019. 34 с. Додаткова література: Психологія надзвичайних ситуацій : навчально-методичні матеріали до практичних занять/укладач:Г.Є.Улунова. Суми: Сумський державний університет,2019.42с.
	Інформ.ресурси:
Тема 6. Особливості психосоціальної допомоги різним верствам населення в умовах надзвичайних ситуацій	Основна література: Психосоціальна підтримка в умовах надзвичайних ситуацій: підхід резилієнс: посібник з проведення тренінгу / [Н. Гусак, В. Чернобровкіна, В. Чернобровкін, А. Максименко, С. Богданов, О.Бойко;за заг.ред.Н.Гусак];Нац.ун-т «Києво-Могилянська академія».Київ : НаУКМА, 2017.174 с. Килівник А.М. Методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни «Соціальна робота з постраждалими від катастроф і надзвичайних ситуацій» (для студентів з галузі знань 23 Соціальна робота спеціальності 231 Соціальна робота).Вінниця, 2019. 34 с. Додаткова Психологія надзвичайних ситуацій : навчально-методичні матеріали до практичних занять/укладач:Г.Є.Улунова. Суми: Сумський державний університет,2019.42с. Інформ.ресурси:

Перелік питань для підготовки до підсумкового контролю

1. Роль соціальної роботи в умовах надзвичайних ситуацій. Сутність та визначення соціальної роботи в умовах надзвичайних ситуацій. Мета, функції та завдання соціальної роботи
2. Принципи соціальної роботи в умовах надзвичайних ситуацій.
3. Визначення надзвичайної ситуації та її вплив на людину, сім'ю, громаду. Класифікація надзвичайних ситуацій.
4. Теоретичні основи поведінки людини в умовах надзвичайних ситуацій. Особливості поведінки людей в умовах надзвичайних ситуацій.
5. Психологічні особливості прийняття надзвичайної ситуації. Постравмівний стресовий розлад (ПТСР).
6. Профілактика постравамівних стресових розладів.
7. Система соціальної роботи в умовах надзвичайних ситуацій: сутність і зміст
8. Структура соціальних служб. Основні характеристики та напрями діяльності соціальних служб.
9. Організація роботи команд соціальних працівників в умовах надзвичайних ситуацій.
10. Моделі роботи соціальних працівників в умовах надзвичайних ситуацій.
11. Спеціалізовані послуги, що надаються соціальними працівниками в умовах надзвичайних ситуацій.
12. Теоретичні підходи до особистості клієнта в індивідуальній соціальній роботі в умовах надзвичайних ситуацій.
13. Метод групової соціальної роботи в умовах надзвичайних ситуацій.
14. Стреси: основні підходи до дослідження.
15. Особливості виникнення стресу в умовах надзвичайних ситуацій. Соціальні та особистісні чинники реагування в умовах стресової ситуації..
16. Механізми психологічного захисту особистості в умовах надзвичайної ситуації.
17. Чинники розвитку безпосередніх та віддалених негативних наслідків в умовах надзвичайної ситуації.
18. Психотравмуюча ситуація та її наслідки.
19. Визначення психогенних реакцій та розладів. Загальна характеристика та класифікація психогеній. Психогенні невротичні стани.
20. Особливості дослідження психогеній в умовах надзвичайних ситуацій.
21. Психогенні реакції постраждалих залежно від періоду розвитку надзвичайної ситуації.
22. Підходи у роботі з психогенними реакціями, що виникають в умовах надзвичайних ситуацій.
23. Техніки психосоціальної роботи у рамках різних підходів (біхевіористичний, психодинамічний, екзистенційний, гуманістичний).

24. Психоемоційні особливості реагування на надзвичайні ситуації різних вікових груп.
25. Особливості надання психосоціальної допомоги різним верствам населення в умовах надзвичайної ситуації.
26. Поняття психічного здоров'я та психосоціальної підтримки в умовах надзвичайних ситуацій.
27. Основні принципи психосоціальної підтримки в умовах надзвичайних ситуацій
28. Інтегрування систем підтримки.
29. Підтримка власного благополуччя для соціальних робітників (професіональне вигорання, його ознаки та профілактика).
30. Основні підходи соціальної роботи в умовах надзвичайних ситуацій.
31. Основні стратегії соціальної роботи в умовах надзвичайних ситуацій.
32. Міжнародний досвід: програми соціальної роботи в умовах надзвичайних ситуацій.
33. Моделі роботи соціальних працівників в умовах надзвичайних ситуацій.
34. Соціально-екологічна модель соціальної роботи в умовах надзвичайних ситуацій.
35. Теорія сильних сторін в практиці соціальної роботи в умовах надзвичайних ситуацій.
36. Піраміда інтервенцій в умовах надзвичайних ситуацій. Інтервенції спрямовані на надання базових послуг та відновлення безпеки, на рівні сім'ї та громади.
37. Поняття «резилієнс». Основні ознаки понять «резилієнс» і «травма» та їх відмінності. Історія розвитку концепції резилієнс
38. Резилієнс: основні ознаки та відмінності. Вплив резилієнса на розвиток психічних захворювань
39. Рівні резилієнса (персональний (індивідуальний), сім'ї, громади) та підходи щодо його вимірювання. 51. Дослідження резилієнса на персональному та груповому рівнях в умовах надзвичайних ситуацій.
40. Психосоціальна підтримка в умовах надзвичайних ситуацій: підхід резилієнс. Зв'язок поняття «резилієнс» з поняттям «благополуччя»
41. Історичні аспекти формування стратегій та підходів з поліпшення здоров'я та надання психосоціальної підтримки в умовах надзвичайних ситуацій. Перенаправлення клієнтів, його основні етапи та етичні аспекти
42. Етика соціальної роботи: визначення принципів. Моральні аспекти соціальної роботи з різними категоріями населення в умовах надзвичайних ситуацій.
43. Особливості співпраці з різними урядовими та неурядовими організаціями у процесі надання соціальної допомоги населенню, що постраждало в наслідок надзвичайної ситуації.

КЕЙСИ

1. Ви виконуєте функції психолога в осередку надзвичайної ситуації соціально-політичного характеру (**захоплення в заручники дорослих людей у банківській структурі**). Складіть **план заходів** зі збереження психічного здоров'я та психосоціальної підтримки населення за матрицею мінімального реагування в розпалі надзвичайних ситуацій. Визначте напрямки, конкретні методи та методики роботи психолога в контексті співпраці з МПК із психічного здоров'я та психосоціальної підтримки в умовах надзвичайної ситуації.
2. Ви виконуєте функції соціального працівника в осередку надзвичайної ситуації соціально-політичного характеру (**захоплення в заручники дітей у кінотеатрі**). Складіть **план заходів** зі збереження психічного здоров'я та психосоціальної підтримки населення за матрицею мінімального реагування в розпалі надзвичайних ситуацій. Визначте напрямки, конкретні методи та методики роботи психолога в контексті співпраці з МПК із психічного здоров'я та психосоціальної підтримки в умовах надзвичайної ситуації.
3. Ви виконуєте функції соціального працівника в осередку надзвичайної ситуації соціально-політичного характеру (**масові акції протесту з фізичним протистоянням**). Складіть **план заходів** зі збереження психічного здоров'я та психосоціальної підтримки населення за матрицею мінімального реагування в розпалі надзвичайних ситуацій. Визначте напрямки, конкретні методи та методики роботи психолога в контексті співпраці з МПК із психічного здоров'я та психосоціальної підтримки в умовах надзвичайної ситуації.
4. Ви виконуєте функції соціального працівника в осередку надзвичайної ситуації воєнного характеру (**руйнування житлових будинків у результаті артилерійського обстрілу**). Складіть **план заходів** зі збереження психічного здоров'я та психосоціальної підтримки населення за матрицею мінімального реагування в розпалі надзвичайних ситуацій. Визначте напрямки, конкретні методи та методики роботи психолога в контексті співпраці з МПК із психічного здоров'я та психосоціальної підтримки в умовах надзвичайної ситуації.
5. Ви виконуєте функції соціального працівника в осередку надзвичайної ситуації воєнного характеру (**табір вимушених переселенців за межами зони бойових дій**). Складіть **план заходів** зі збереження психічного здоров'я та психосоціальної підтримки населення за матрицею мінімального реагування в розпалі надзвичайних ситуацій. Визначте напрямки, конкретні методи та методики роботи психолога в контексті співпраці з МПК із психічного здоров'я та психосоціальної підтримки в умовах надзвичайної ситуації.
6. Ви виконуєте функції соціального працівника в осередку надзвичайної ситуації воєнного характеру (**дистанційована психологічна допомога людям, які проживають на тимчасово окупованих територіях**). Складіть **план заходів** зі збереження психічного здоров'я та психосоціальної підтримки населення за матрицею мінімального реагування в розпалі надзвичайних ситуацій. Визначте напрямки, конкретні методи та методики роботи психолога в контексті співпраці з МПК із психічного здоров'я та психосоціальної підтримки в умовах надзвичайної ситуації.
7. Ви перебуваєте на посаді соціального працівника **військового підрозділу, що знаходиться в зоні бойових дій**. Вам необхідно провести психодіагностичний моніторинг серед військовослужбовців. Складіть **план організаційних заходів**. Визначте психодіагностичний інструментарій відповідно до поставлених завдань.

Опишіть основні напрямки роботи з різними категоріями військовослужбовців, виділених за результатами психодіагностичного моніторингу.

8. Ви перебуваєте на посаді соціального працівника військового підрозділу, що знаходиться в зоні бойових дій. У цьому підрозділі є військовослужбовці, які нещодавно підписали контракт і ще **не мають досвіду участі в бойових діях**. Опишіть основні **напрямки роботи** з даною категорією військовослужбовців. Складіть **план** психодіагностичної роботи та розвивально-просвітницької роботи з цими військовослужбовцями. Визначте психодіагностичний та корекційно-розвивальний інструментарій відповідно до поставлених завдань.
9. Вам необхідно провести психодіагностичний моніторинг серед **військовослужбовців**. Складіть **план** організаційних заходів. Визначте психодіагностичний інструментарій відповідно до поставлених завдань. Опишіть основні напрямки роботи з різними категоріями військовослужбовців, виділених за результатами психодіагностичного моніторингу.
10. Ви перебуваєте на посаді соціального працівника військового підрозділу, що знаходиться **в зоні бойових дій і нещодавно мав бойові втрати** серед військовослужбовців. Військовослужбовці, які **були в дружніх стосунках** із заглибленими, важко переживають втрату. Опишіть основні напрямки роботи з цією категорією військовослужбовців. Складіть план психологічної допомоги цим військовослужбовцям. Визначте психодіагностичний та корекційно-реабілітаційний інструментарій відповідно до поставлених завдань.
11. Ви виконуєте функції соціального працівника в громадській організації, що працює з сім'ями військовослужбовців, заглиблених під час ведення бойових дій. Складіть **план** організаційних заходів та опишіть основні **напрямки** роботи з цією категорією клієнтів. Визначте психодіагностичний та корекційно-реабілітаційний інструментарій відповідно до поставлених завдань.
12. Ви виконуєте функції соціального працівника в **громадській організації, що працює з дітьми військовослужбовців, заглиблених** під час ведення бойових дій. Складіть план організаційних заходів та опишіть основні напрямки роботи з цією категорією клієнтів. Визначте психодіагностичний та корекційно-реабілітаційний інструментарій відповідно до поставлених завдань.
13. Ви виконуєте функції соціального працівника в **громадській організації, що працює з сім'ями військовослужбовців, які знаходяться в полоні**. Складіть **план** організаційних заходів та опишіть основні **напрямки** роботи з цією категорією клієнтів. Визначте психодіагностичний та корекційно-реабілітаційний інструментарій відповідно до поставлених завдань.
14. Ви виконуєте функції соціального працівника в **громадській організації, що працює з сім'ями військовослужбовців, які знаходяться в зоні бойових дій**. Складіть **план** організаційних заходів та опишіть основні **напрямки** роботи з цією категорією клієнтів. Визначте психодіагностичний та просвітницько-корекційний інструментарій відповідно до поставлених завдань.
15. Ви виконуєте функції соціального працівника в **громадській організації, що працює з демобілізованими військовослужбовцями**. Складіть **план** організаційних заходів та опишіть основні **напрямки** роботи з цією категорією клієнтів. Визначте психодіагностичний та корекційно-реабілітаційний інструментарій відповідно до поставлених завдань.